

Paragraaf financiering

Treasury-functie

De gemeentelijke treasury-functie heeft als doel het financieren van het gemeentelijk beleid (zorgen voor tijdige beschikbaarheid van voldoende geldmiddelen) en het uitzetten van de overtollige geldmiddelen. De risico's en kosten worden daarbij geminimaliseerd en het renteresultaat geoptimaliseerd. De functie wordt uitgevoerd binnen de normen van de Wet FIDO, de ministeriële regeling Ruddo en de Treasuryverordening 2016.

Financieringsbeleid

De gemeente zet de overtollige geldmiddelen uit bij de Nederlandse Staat (schatkistbankieren). Om het renteresultaat te optimaliseren wordt financiering met externe middelen beperkt door eerst de eigen liquide financieringsmiddelen te gebruiken. Als deze laatste ontoereikend zijn kunnen er externe middelen in de vorm van projectfinanciering worden aangetrokken.

Financieringspositie

De financieringspositie van de gemeente Leusden wordt traditioneel gekenmerkt door een financieringsoverschot. De eigen financieringsmiddelen (de reserves en voorzieningen = ons vermogen) overtreffen de boekwaarde van de vaste activa. Ons vermogen is voor een groot deel aanwezig in liquide middelen en wordt in de schatkist aangehouden. Ook voor de komende jaren wordt uitgegaan van een financieringsoverschot. Door de investeringen loopt dit overschot wel terug.

x € 1.000	begin boekjaar	2017	2018	2019	2020
1.	Financieringsbehoefte (bw materiele vaste activa)	34.842	45.464	43.733	38.180
2.	Financieringsmiddelen (eigen/vreemde middelen)	56.225	51.455	50.092	48.687
3.	Financieringsoverschot (1-/-2)	21.383	5.991	6.359	10.507

Indicatoren

Om vooral de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet FIDO twee instrumenten: renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een spreiding binnen de langlopende lening portefeuille te komen zodat het renterisico wordt beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Met de in 2015 aangetrokken BNG-lening blijft de gemeente ruim binnen de norm.

Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Gemeenten mogen hun financieringsbehoeften slechts voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) financieren. De norm is op 8,5% van het begrotingstotaal gesteld. Aangezien er geen kortlopende schulden zijn blijft Leusden beneden de kasgeldlimiet.

Drempelbedrag schatkistbankieren

De lagere overheden zijn verplicht overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën (schatkist). Om het dagelijkse kasbeheer doelmatig uit te kunnen voeren is een drempelbedrag bepaald wat buiten de schatkist mag worden gehouden: een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal. Wij mogen in 2017 dus een positief rekening-courantsaldo bij de bank hebben van € 399.000 al het meerdere zal dagelijks naar de schatkist worden overgemaakt.

x € 1.000	2017	2018	2019	2020	
1.	Begrotingstotaal (incl. grondbedrijf)	53.250	52.745	51.580	51.820
2.	Renterisiconorm 20% (van 1)	10.680	10.549	10.316	10.364
3.	Verplichte aflossing BNG-lening	240	240	240	240
4.	Kasgeldlimiet 8,5% (van 1)	4.526	4.483	4.384	4.405
5.	Drempelbedrag schatkistbankieren 0,75% (van 1)	399	396	387	389

Rente en Belegingsvolume

Betaalde rente

Het tarief van de in 2015 aangetrokken geldlening bij de BNG van € 6 miljoen is 1,705% voor de hele looptijd (25 jaar).

Deze geldlening wordt gebruikt voor de financiering van het project MFC Atria. De rentelast van deze geldlening wordt toegerekend aan dit MFC.

x € 1.000	2017	2018	2019	2020
1. Aflossing	240	240	240	240
2. Rentelast	96	92	88	84

Bespaarde rente

In de begroting wordt de rentelast mede gevormd door de zgn. bespaarde rente. De Gemeente Leusden heeft eigen liquide middelen om investeringen te financieren en trekt in principe geen geldlening aan. Daarmee wordt betaalde rente over geldleningen bespaard. Deze bespaarde rente wordt berekend over ons vermogen dat is gebruikt om investeringen te financieren. De bespaarde rentelast wordt toegerekend aan de domeinen (programma's) waar deze activa (investeringen) bij horen. Het percentage voor bespaarde rente is voor 2017 vastgesteld op 1%.

De inkomsten uit de bespaarde rente worden via resultaatsbestemming als volgt aangewend:

Exploitatie, structureel	€	154.600
Exploitatie, incidenteel	-	84.400
Exploitatie, grondbedrijf	-	39.900
Reserve onderwijshuisvesting	-	18.200
Bestemmingsreserves (dekking kapitaallasten)	-	47.900
Voorzieningen (dotaties)	-	266.500
	€	611.500

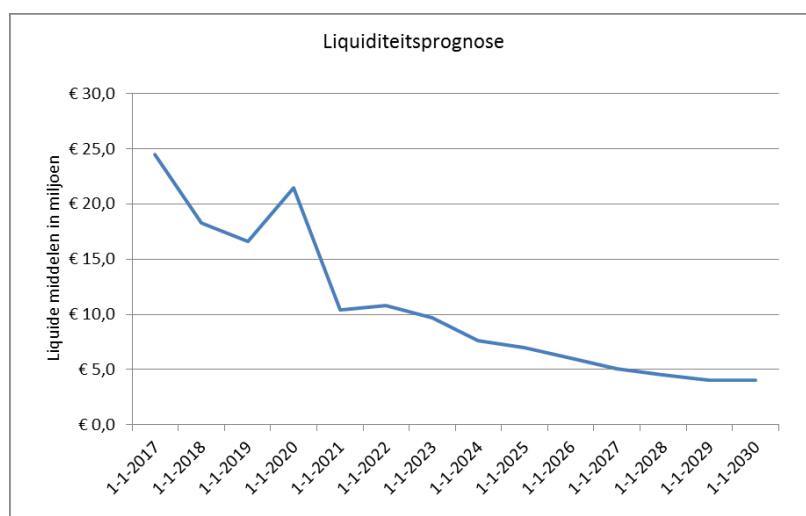
Rentevisie

Uit de diverse rentenotities blijkt dat banken en financiële instellingen op korte termijn geen aanleiding zien voor oplopende geldmarkttarieven (door de aanhoudende lage inflatie en het zeer ruim monetair beleid van de ECB). De korte rente (aug 2016: 6 maands euribor +/- 0,19%) en de lange rente (aug 2016: 10 jaars rente 0,27%) blijven voorlopig dus negatief en laag.

Bij de invoering van schatkistbankieren gingen we nog uit van een structureel rendement van 1%. De rendementsontwikkelingen zetten dit uitgangspunt onder druk. Voor 2017 hebben we daarom, net als in 2016, het rendement verlaagd naar 0,5%. Meerjarig handhaven we vooralsnog het rendement op 1%. Structurele verlaging van het rendement heeft namelijk als consequentie dat ook de bespaarde rente over reserves en voorzieningen moet worden verlaagd. Naar aanleiding van de 'notitie Rente 2017' van de commissie BBV (ingangsdatum 1-1-2018) zullen we in 2017 ons rentebeleid actualiseren.

Liquiditeitsprognose

Er wordt fors geïnvesteerd in Leusden. Met name de MFC's, 3^e spoor PON, 2^e sporthal, gemeentehuis en de financieringsconstructie Biezenkamp zorgen op termijn voor een duidelijke afname van de liquide middelen.

Beleggingsvolume en –opbrengst

Het totaal aan liquide middelen bij schatkist en banken bedraagt per 1 januari 2017 naar verwachting € 24,5 miljoen. In de begroting 2017 wordt uitgegaan van een beleggingsopbrengst van € 123.000. Gerelateerd aan het beleggingsvolume van € 24,5 miljoen is dit een verwacht rendement van 0,5%.

x 1.000	2017	2018	2019	2020
1. Beleggingsvolume per begin boekjaar	24.500	18.300	16.600	21.500
2. Rendement	0,5 %	1 %	1 %	1 %
3. Beleggingsopbrengst	123	183	166	215

Beleggingsstrategie

Op basis van de geactualiseerde liquiditeitsprognose worden geen overtollige liquide middelen voor (middel)lange termijn in deposito bij de Staat weggezet, zeker niet nu het rendement op deposito's ook heel erg laag is (aug 2016: deposito 10 jaar schatkist 0,02%).

Overig

Starters- en Duurzaamheidsleningen

De gemeente Leusden heeft € 551.700 eeuwig durend beschikbaar gesteld voor het verstrekken van startersleningen (aanvullende lening voor de aankoop van de eerste woning) en € 75.000 voor duurzaamheidsleningen (lening voor investering in energie-besparende maatregelen in de eigen woning).

Dit laatste fonds was tot en met 2016 uitgebreid naar totaal € 200.000. Bij de behandeling van de kaderbrief 2017 is ingestemd met een verdere uitbreiding naar totaal € 400.000 tot en met 2030 (looptijd van de duurzaamheidsagenda).

Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) verzorgt het financiële beheer van de leningen. Beide fondsen werken volgens het zogenaamde 'revolving fund' principe, dit betekent voor de looptijd van de fondsen een onafgebroken financieel hergebruik van de euro's die de gemeente eenmalig in de fondsen heeft gestort.

Garantstelling geldleningen

De gemeente Leusden heeft zich in het verleden garant gesteld voor geldleningen die door instellingen op gebied van sport en welzijn zijn aangetrokken. Per 1 januari 2017 zijn er acht lopende gemeentegaranties met een geborgd volume van € 880.000.

Achtervang sociale woningbouw

De leningen van in Leusden werkzame woningbouwcorporaties worden primair geborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). In totaal betreft dit een leningsbedrag van € 97,9 miljoen. De gemeente heeft samen met het Rijk een achtervangpositie in het WSW, en staat daardoor op indirecte wijze garant.

Eigen woningbezit. De Nationale Hypotheekgarantie is een borgstellingsinstrument dat wordt uitgevoerd door het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Per 2011 is de achtervangpositie van de gemeente Leusden in het WEW beëindigd voor nieuwe hypotheekgaranties. Sindsdien neemt het Rijk de volledige achtervang voor nieuwe hypotheekgaranties op zich. Voor de tot en met 2010 verstrekte, nog lopende garanties blijft de gemeentelijke achtervang in stand. In Leusden betreft het 846 hypotheekgaranties van in totaal € 156 miljoen.